

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI ÉS GAZDASÁGI KÉPES HETILAP A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 2 frt.
Félévre 1 "

Felelős szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Egyes szám ára 6 krajczár.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST (Köztelek).

Zászlóbontás!

Benne vagyunk a képviselői választások melegében. Korteszó, csábos ígérlet, aranyos programbeszéd hangzik fel az ország minden részéből, alattomban pedig ömlik a pálinka, eseng a pénz, foly a lélekkufárkodás és működik a hivatalos kényszer, mert Magyarországon ez a hatalom eszköze, ez az ismert módja a liberális rendszernek arra, hogy többségét biztosítsa. Hiszen, mióta a választásokat ismerjük, azóta mindig voltak korteszófogások, erőszakoskodások és megvesztegetések mindig fordultak elő, mert az Isten nem teremtett minden embert olyan tökéletesnek, hogy annak szívét esengő pénzzel megpuhítani, fenyegetéssel megfélemlíteni ne lehetne. Visszaélni a legszebb alkotmányos joggal is lehet, de ez a visszaélés sohasem volt még olyan szemérmetlenül vakmerő, mint ma.

Vagy van-e annál nagyobb arczulesapása a nemzeti önértetnek, ha egy kormány el meri rendelni az új választásokat és még csak megsemmondja, hogy mit akar a nemzettel? hogy mire akarja felhasználni újból megszilárdítandó hatalmát? Van-e annál nagyobb elbizakodottság, ha akkor, mikor még csak el sem palásolja abbeli tervét, hogy ezt az inségbe sodort országot a kapzsi Ausztriának akarja kiszolgáltatni, mégis többségre számít?

Hát birkanyájnak tekinti a kormány azt a közel egy millió választó polgárt, akikkel szóba állani, akiket felvilágosítani még csak nem is érdemes, hanem akiket féltő, engedelmes tömegként mogyorófpálczával hajthat az akolba, hogy ott aztán terveinek vak eszközeivé válljanak?!

Czudar megcsufolása az alkotmányos jogoknak az, amit most a kormány folytat; tisztességes politikai küzdőtér helyett zsbivásárokat állít fel az országban, ahol ő maga, fegyverbe öltöztetett hajdútól követve, szedi össze a vásári portékát, a vokst, váltópénzre, jó szóra vagy vesszőütésre.

Es a kormány mégis győzni fog! A nemzetben mély megbotránkozást fog kelteni ez a győzelem, mindenki fogja tudni, hogy a parlament többségét nem a nemzeti akarat alkotta meg, hanem a hatalom erőszaka; de azért a többség mégis meglesz, és ez a többség meg fogja szavazni a 35⁰/₀-os kvótát, oda fog dobni Ausztriának 50 millió forintot az ország pénzéből, jobbjaik minden erőlködése dacára és a válságban szenvedő mezőgazdaság meg kisipar jankiáltása megint hasztalanul fog elhangzani a pusztában!

Ez a közel jövő sötét képe, és ez a kép annál aggasztóbb, annál sötétebb lesz, minél nagyobb többséget szerez a kormány, mert a nagy többség sulya majd

malomkő gyanánt nehezdedhetik a nemzet szívére s annak egy időre még dobogását is elnémíthatja. Eppen ezért azon kell lenniök a magyar választópolgároknak, hogy ha győz is a kormány, győzelmére elbizakodott ne lehessen, hanem lássa meg, hogy a nemzetnek véleménynyilvánításra bátor, független része nem érez a liberális rendszerrel és lássa élő vádként maga körül azokat, kik a hatalom viselőit a nemzet szívdobogására emlékeztetik.

De az ellenzék nem csak azért küzd, hogy a kormány elbukjék vagy meggyengüljön, célja nem csak az, hogy kormányváltozást idézzen elő, de az is, hogy elveit diadalra juttassa.

Ez miben ütköznek össze az ellenzéki törekvések a kormány rendszerével? Ime: a mi ellenzékünk mindenekelőtt meg akarja szüntetni az Ausztriával kéz alatt való paktálást s követeli, hogy Magyarország nemzeti önállósága és gazdasági érdeke Ausztriával szemben mindenkor megvédelmeztessék. Azt tartja, hogy mielőtt nagyobb alkotásokba foghatnánk, mindenek fölött a mezőgazdákat kell lábra állítani s a kisipart a tönktől megmenteni; evégett vessünk véget annak, hogy mindig az történjék, a mit a nagytőke birtokosai akarnak; ehelyett istápoljuk a mezőgazdákat és kisiparosokat kívülről vámsánczok, belülről kormányzati intézkedések által. Allítsunk fel igazságos adórendszert, amely ne nyomja agyon a gazdákat és amely alól ne bujhassanak ki a börze millióinak urai sem. Szállítsuk le a földadót s adóztassuk meg a börzét. Allítsunk fel hitelszövetkezeteket a kisemberek számára. Ne engedjük, hogy a gabona árát a börze lenyomja, a fogyasztási cikkek árát pedig az üzérkedők kartellje mesterségesen emelje.

Ne korteskedjünk üres politikai jelszavakkal, mert ezek még boldoggá nem tesznek bennünket, míg a gazdasági felvirágozás, a polgárok százezreinek anyagi jóléte és függetlensége első alapfeltétele a nemzeti függetlenségnek. Nem valami hangzatos, színes szavak ezek, de komoly, hasznos munkára serkentő igék, melyek a mai elferdült, megromlott állapotok helyébe egy egészséges s az ország létérdekeinek megfelelő állapotot akarnak teremteni.

Hivatott vezérekül csak azokat ismerjük el, akiket ezek a törekvések lelkesítenek. Hogy a kormányt nem ezek lelkesítik, azt már megtanultuk, sőt tudjuk azt is, hogy szándéka könnyítés helyett megterhelhetésünk, gyógyítás helyett gonosz sebet akar ütni rajtunk.

Válasszunk tehát az Isten, a haza s a szabadság nevében!

Választási mozgalmak.

Lapunk múlt számában megkezdjük a képviselőválasztásokra vonatkozó értesítések közlését s ígéretet tettünk, hogy a választási mozgalmak felől ezután is tájékoztatni fogjuk olvasóinkat. Hogy ígéretünknek czélszerűen tegyünk eleget, nem csupán a jelölések felől adunk hírt, hanem egyszersmind ismertetni fogjuk rövid kivonatban azoknak a képviselőknak programbeszédjét is, akiket a magyar közélet ismer s akiknek elveire, véleményeire kiváló súlyt kell helyeznünk.

Annak, aki a politikai életet figyelemmel szereti kísérni, igen szükséges és hasznos előiskola ez, mert megtudja, hogy az egyes politikai pártok vezérférfiai milyen politikai hitelveket visznek az alkotmányos küzdelembe, mi a céljuk, törekvésük és a nézetek összehasonlításából mindenki önmagának is józan s egészséges politikai meggyőződést alkothat. És amilyen szükségesnek tartjuk azt, hogy a magyar nép ne egyes üres jelszavakra lelkesedjék, hanem érett, higgadt megfontolás után szilárdítsa meg meggyőződését, mert ettől aztán el nem tántoríthatja senki sem, éppen úgy kötelességünknek tartjuk, hogy az ellenzéki tábor törekvéseit bemutassuk tiszta, igaz megvilágításban, úgy, amint azokat most az ország színe előtt hangoztatják és az igazság erejével a kormányt szívében megremegettetik.

Apponyi Albert gróf, a nemzeti párt nagy vezére, indította meg a programbeszéd sorozatát Jászberényi választói előtt tartott nagyszabású beszédével. A kormány minden erejével rajta van, hogy Apponyit a parlamentből kibuktassa és evégből magát Erdélyi igazságügyi minisztert léptette fel Jászberényben Apponyi ellen. A legérdekesebb és leghevesebb választási küzdelem tehát mindenestre Jászberényben fog lefolyni, mert ott a két hatalmas politikai ellenfél életre-halálra mérkőzik össze.

Apponyi programbeszédjében keserű hangon mutat reá azokra a szomorú állapotokra, amelyekbe a kormánypárt uralma Magyarországot sodorta. A kormány választási taktikájáról ezt mondja:

„Biztos, hogy a kormány fel akarja emeltetni a kvótát. Megkérdezték tőle, mondja meg, valljon szint: ragaszkodik-e a jelen kvótához? A kormány nem felelt, hanem bujkál s nem mondja meg szándékát az ország választó közönségének. A kormánynak érdekében állana, az ország elé azzal lépni, hogy meg akarja védeni Magyarország adózó népét, de nem teheti, mert ezzel nem mondana igazat, mert a magyar kvóta felemelése elhatározott tény. Ezért kellett az országgyűlést feloszlatni, mert még ezen az országgyűlésen sem akadt volna többség, amely a kvóta felemelését megszavazta volna.”

Szemere veti ezután a kormánynak, hogy a *kuriai bíráskodásról* szóló törvényjavaslatot, amely a választások tisztaságát lett volna hivatva ellenőrizni, a főrendiházban allatomosan megbuktatta. Ma a kormány nem védi a jogokat, hanem az ellenzék

polgárokra valóságos *ellenségként* tör. Megszilárdította a *pénzhatalmat* és ezért nem mértékadó a mezőgazdák meg kisiparosok érdekei, ezért nem szüntettetnek meg a pénzzel való jogtalan *üzérkedések*, a *kartellek*, ezért nincs *igazságos adóteher* megosztás, mert ez mind a nagytőke birtokosainak érdeke ellen volna.

Kifejti ezután elveit. A 67-iki kiegyezés alapján áll, de ez alapon a mai helyett, belügyeire nézve *független magyar jogállamot* akar alkotni, melyben a magyar korona *önállósága* s fénye teljesen kifejezésre jusson. Pártatlanság, a honpolgárok szabadsága, a gyengék védelme vezérelve. Védjük meg a magyar gazdákat *védvámokkal* s támogassuk őket kormányzatilag is. A *polgári házasságról* szóló törvény revízióját nem vette fel a programjába. Beszédje végén arra inti választóit, hogy honpolgári büszkeségüket fenyegetés vagy megvesztegetés által lealáztatni ne engedjék.

Budapest főváros I. kerületében *Kasits Péter* ellenzéki képviselőjelölt, volt *miniszteri tanácsos* mondott programbeszédet. Óhajtja a *választási jog* kiterjesztését; rámutat arra, hogy az iparos 3% nyereséggel sem tud dolgozni, míg a bankok 15—20% osztalékot fizetnek. Sürgeti az *adóreformot*, a *börze megadóztatását*, óhajtja a polgári házasságról szóló törvény *revízióját*.

A IV. kerületben *Podmaniczky Frigyes* báró kormánypárti jelölt, a *kvótáról* megemlékezve, annyit mondott, hogy *el kell menni a megengedhető határig*, de hogy meddig tart ez a határ, arról hallgatott a kormánypárt oszlopos tagja.

Éppen így nem nyilatkozott *Iglón Münnich Aurél* kormánypárti sem arra nézve, hogy *elfogadja-e a magas kvótát* vagy sem? *Gajary Odön* kormánypártinak pedig *Csongrádon* oda irányult az okoskodása, hogy most, miután gazdaságilag haladtunk, *több kvótát* elbírnánk, mint eddig. Szóval a kormány jelöltjei nem hagynak kétségben aziránt, hogy a kormánynak *igenis a magasabb kvóta megszavaztatása a célja*.

Nagy-Károlyban gróf *Károlyi István* elmondja, hogy bár kormánypárti képviselőnek választották meg 5 évvel ezelőtt, tiszta, hazafias meggyőződése innen a *kilépésre* kényszerítette. Mint pártonkívüli képviselő vállalja el a megbízatást. Elitéli a nép-pártot, mely a papi uralmat akarja a törvény hatalma fölé emelni s politikai célját miat magyar ember erősen eliteli.

Pétervásáron gróf *Károlyi Sándor*, a nemzeti párt kimagasló alakja, a magyar gazdák vezére, óriási lelkesedéssel fogadott programbeszédjében kifejtette, hogy a **Magyar Gazdaszövetség** programján áll, a melyet lapunk már részletesen ismertett s mely a gazdák és kisiparosok válságos helyzetének javítására az egyedüli helyes utat jelöli meg.

A *krassói* kerületben *Szemere Miklós* pártonkívüli jelölt ígérte programjában, hogy ellenezni

fogja a kvóta felemelését; az agrárpartiaknak rendületlen híve, minthogy minden ős erő forrása a föld és nép. A nagyajtai kerületben a kormány Weisz Bertholdot léptette fel, kiról Ugron Gábor a nagy székely, így nyilatkozik székely atyafiai előtt:

„Mivel szerezte meg pénzét ez a szilvaizbe mártott lelkiismeret? A hadseregnek szállit pikszisbe szorított ételt, a mitől a ti fiaitok esömört és betegséget szoktak kapni. Mégis meg kell nekik porcióba kapni azokat a romlott husokat, esakhogy fogyjon Weisz Berthold ur konzervje s szaporodjék utána a pénze, a mivel megvásárolja a székelyek szavazatát.“

Tisza Kálmán Nagyváradon fogadta el a kormányparti jelöltséget, választói előtt a kvótáról is tett homályos nyilatkozatot, azt mondván, hogy a szenvedélyes és méltatlan követelésekre visszautasító válasza lesz, de azt az öreg generális sem mondotta meg, hogy mit fog tartani méltatlan követelésnek. Perczel Dezső belügyminiszter Bonyhádon tartott programbeszédjében megígérte, hogy a kormány legközelebb csakugyan nyélbe fogja ütni a híres aranyvalutát; amitől a gazdák semmi jót nem várhatnak. A szirmabesenyői kerületben Miklós Ödön, volt államtitkár ellen Szekrényessy Árpád nagybirtokos lépett fel, a Magyar Gazdaszövetség programjával. Egerben Lukács László pénzügyminiszter ellenében Szederkényi ellenzékit, a lippai kerületben pedig Görgey Gyula kormányparti ellen Zselénszky Róbert nemzeti pártit léptetik fel, aki az agráriusoknak egyik kiváló tagja. A képviselőház két ismert tagja, Wekerle és gróf Szapáry Gyula nem fognak helyt foglalni a jövő parlamentben, amennyiben Wekerle Sándornak a közigazgatási bíróság elnökségét, Szapáry Gyulának pedig a főrendiházi elnökséget ajánlotta fel a kormány s ezt el is fogadták. Arról is beszélnek, hogy Apponyi Albert mint párisi nagykövet lép diplomáciai szolgálatba, ez a híresztelés azonban csak kortesfogás, amelylyel Apponyi választóit akarják félrevezetni.

Heti krónika.

Franciaország és a hármasszövetség. Az orosz ezár párisi látogatása tüntető barátkozásra adott alkalmat a francziák és az oroszok között. Az a kegykereső bizelgés, melylyel a francziák a mindenható ezárt elhalmozták, szinte visszatetszést keltett minden szabad s büszkén gondolkozó nemzetnél, de a visszatetszésbe aggodás is vegyült, mert a ezár részéről is viszonzta a francziák barátságos tüntetését. Hiszen megtörtént az, hogy a büszke kényur összeölelkezett Favre elnökkel, az egyszerű franczia polgárral, ennek feleségével pedig karöltve jelent meg s végül bucsuzáskor megígérte, hogy Francia-

országot közelesen ismét meg fogja látogatni. Ezek mind olyan jelek, amelyek arra mutatnak, hogy a francia-orosz barátság olyan erős lábon áll, mint még sohasem. Most a hirlapok élénken foglalkoznak a ezári látogatásnak politikai következményeivel. Államférfiak nyilatkozatai után egész biztonssággal közlik, hogy Orosz- és Franciaország véd- és dacszövetséget kötött egymással. Ez a dacszövetség Németország ellen irányul ugyan, de mivel Németország a hármasszövetségbe számítja magát, következképen a francia-orosz szövetség minket is érdekel, mint a kik szintén a hármasszövetségbe tartozunk. Ha Franciaország háborut kezdene a németek ellen, nekünk is fegyverbe kellene állnunk, mert kötelességünk, szövetségeseinket minden megtámadtatás ellen megvédelmezni. Amint látszik, meglehetősen tühegyen ülünk, mert akármelyik sarkán üssön is ki háboru Európának, tűzbe kell vinni majd a mi fiainkat is. Orosz politikai körökben azonban ismételten megerősítik, hogy a ezárnak nem szándéka támadólag fellépni vagy a francziákat erre ösztönözni, hanem ellenkezőleg az európai béke megszilárdítását tűzte ki feladatának. És ebben a legkomolyabb igazság lehet, mert Oroszországnak ma belső és békés fejlődésre van szüksége, mielőtt összemérkőzhetne a nyugati államokkal.

MI UJSÁG?

Magyarország nagyasszonyának ünnepe. Vaszary Kolos biboros hercegprimás a pápától az ezredéves ünnep alkalmából kieszközölte, hogy Magyarország nagyasszonyának tiszteletére október második vasárnapja külön ünnep legyen a magyar katolikus egyházban. Az első ünnepet mult vasárnap tartották meg országszerte.

A budavári Mátyás-templomban délelőtt tíz óra-kor volt az ünnepi mise. A szentély egyik padjában ült Klotild kir. hercegnő leányával, Erzsébet kir. hercegnőkisasszonynyal, kiket a közönség tiszteletjesen üdvözölt. Vaszary Kolos biboros hercegprimás misézett fényes papi segédlettel.

Honvédek emléke. Bodrogkereszturon vasárnap délután ünnepélyesen leleplezték az 1849. január 22—23-án Klapka alatt Tarczalnál, Bodrogkereszturnál és Tokajnál vívott győzelmes esatákban elesett honvédek emlékére a megyei honvédegylet költségén emelt honvédemléket. Sok ezer vendég, küldöttségek, testületek külön vonatokon érkeztek. Bélánszky Gyula jegyző fogadó-beszéde után a Klapka-indulót játszotta a zenekar, majd a dalárda a Hymnust énekelte. Mátolai Etele alispán 48-as honvédszázados, beszéde után a lepel lehullt. A szózat eléneklése következett és azután az emléket fölvirágozták. Karsa Ferencz 48-as honvéd főhadnagy ünnepi beszéde, Bajusz József 48-as honvéd főhadnagy alkalmi költeménye és a Rákóczy-induló fejezte be az ünnepélyt.

Munkácsy beteg. Munkácsy Mihály a világhírű magyar festőművész folyton betegeskedik. Az egész nyarat Baden-Badenben töltötte s megrongált egészsége a fürdőzés alatt egyáltalán nem javult. Orvosai még most sem engedik, hogy dolgozzék s tartós nyugalmat ajánlanak neki. A mester most is Baden-Badenben időzik.

Kedves jó király bácsi! Girbe-gurba betűkkel írta ezt a megszólítást a léniázott levélpapírosra egy nyolczéves leányka. A levelet pedig magának a királynak szánta, akinek jószágos szive bizonyára megesett volna a kis lány nagy baján és teljesítette volna a kérelmet, amelyet a görbe sorok tartalmaztak. De a „kedves jó király bácsi“ nem látta meg a levelet. Boldizsár Etel iskolás leány ugyan jól kieszelte a dolgot; de a kérélnelhetlen sors egy sarki rendőr képében tönkretette a szép tervet. A leányka a kiállításból hazatérő királynak kocsijába akarta dobni a levelét, de még mielőtt megtehetette volna, a rendőr ur megtudta valahogyan a tervét, elvette a levelet, őt pedig bevitte a főkapitányságra. Ott elmondották neki, hogy nem ez a módja a kérelmezésnek.

— Ugy hittem pedig! — siránkozott a leányka és elbeszélte, hogy a levélre és borítékra való 2 krajczárt már egy hét óta őrizgette és az egész levelét tegnap eszelte ki az iskolában az óráközben kapott szünidő alatt. A levél szószerinti szövege ez:

„Kedves jó király bácsi, tekintsen rám szegény elhagyatott árvára és kegyelmezzen meg édes atyámnak és parancsoljon meg Ilovai fegyházban, hogy őt nekünk hazabocsássák. Már 6 év óta van ott, mert egy embert nem készakarva megütött és meghalt. Tudja az egész világ, neve Boldizsár István, kezeit esókolom Boldizsár Etel Budapest, Sósúteza 12. szám.“

Végzetes reggeli. Terzsoku Jon és fia Pável a berzovai erdőben szénégetéssel foglalkoztak a minap. Reggeli előtt az apa gombát ment keresni s nemsokára egy kaska ehető gombával tért vissza. Az ismert fajok között egy szokatlan kinézésű is volt, de azzal nem sokat törődött, mert, hogy több legyen, a fazékba aprította. Evés után rendkívüli heves görcsöket kaptak mind a ketten s midőn tapasztalni kezdték, hogy nem tréfa a dolog, lesiettek a faluba. A fiu minden mentési kísérlet daczára, két órai kínlás után meghalt. Az apa örülési rohamokba esett s e mellett a legnagyobb foku idegrángásokban szenved. Élete megmentéséhez nem sok reményt fűznek. A szerencsétlen apának még hat gyermeke van.

Örült a király vonata előtt. Mikor a király ő felsége Bukarestből a főváros felé utazott, a paulisi vasuti állomás közelében izgalmas eset történt, a melyről eddig szigorúan hallgattak az érdekelt hatóságok. A király vonatát a reggeli órákban várták a paulisi állomáson s jóval az érkezési idő előtt az egyik váltóór kiment a pályára. Nem messze az állomástól egy gyanus külsejű embert talált, a ki a sinek között ácsorgott. Az őr kérdőre vonta, hogy mit keres a pályán.

— Várom a király vonatát, — volt a kevésbé biztató válasz, mire az őr távozásra szólította fel.

— Nem megyek el, — mondta az ember, — lefekszem a király vonata elé, hadd gázoljon az el.

Ugy is lett, az idegen lefeküdt a sinek közé s aztán az őr hiába iparkodott őt eltávolítani, kézzel, lábbal kapálódzott s csakugyan várta a vonatot.

A váltóór gyorsan az állomásra sietett s Paulisról kijött a pályára jóformán az egész vasuti személyzet. Az öngyilkos-jelöltet még mindig a sinek között találták, sőt egyáltalában nem mutatott semmi hajlandóságot, hogy onnan eltávozzék. Szép szóval kérlelte az állomásfőnök, majd fenyegetésekkel iparkodott megfélemlíteni, de mindez nem használt. A különös helyzet pedig egyre kritikusabbá vált, mert csak néhány perc, s az udvari vonat valóban az életunt előtt terem. Az állomásfőnök tehát megparancsolta embereinek, hogy az öngyilkos-jelöltet hozzák le a pályáról. Ez nagy nehezen sikerült s az oláhul egyre ordító esavargó éppen akkor került le a sinek közül, midőn a király vonata már alig pár méternyire volt az eset helyszíne előtt. Az udvari vonat így akadály nélkül robogott tovább, de a sok felfordulást okozott oláht beszélgették a radnai járásbírótság börtönébe. Itt aztán esupán annyit vallott, hogy Nikolájnak hívják és hogy a király előtt akart öngyilkos lenni. Beszéde nagyon zavart volt, ezért orvossal megvizsgáltatták s ekkor kitűnt, hogy tébolyodott. Most az aradi megyei kórházban ápolják az oláh parasztot.

Halálos tréfa. A sevilla-kordovai vonalon borzalmas eset történt. Egyik kocsiban egy diákokból álló társaság ült és egy emberi koponyán mulatott, a melyet egy fiatal orvosnövendék hozott magával a kórházból. Egyszerre az egyik diáknak az az ötlete támadt, hogy a koponyával rémítsék meg a szomszéd kocsiban ülő utasokat. Az ötlet tetszett a diákoknak s a koponyát egy pálczára erősítették, a melyet egy fehér kendővel csavartak körül, azután kidugták a szomszéd kocsi ablaka elé. Ebben a pillanatban a szomszéd kocsi ablakából kiáltás hallatszott, a min a diákok jót nevettek. A tréfának azonban rettenetes következménye lett. A szomszéd kocsiban ülők közül egy leány szörnyet halt, egy öreg ur megőrült és egy másik utas pedig súlyos beteg lett. A diákok ellen a rendőrség megindította a vizsgálatot.

Óriási robbanás. E hó 14-én este nagy robbanás történt Budapesten, a Prohászka György „petrolit“ nevű robbanószert készítő gyárában. A kamarában elhelyezett szerek óriási dörejvel robbantak szét s a robbanás ereje a gépház tetőzetét teljesen leszakította. Emberéletben szerencsére nem esett kár, mert senkisémet tartózkodott közel s néhány távolabbi épületben is csak annyi pusztítást végzett a robbanás, hogy a házak ablakai betörték.

Apósok harca. A Lippával szomszédos Czella községben Dobra István hasonnevű fia feleségül vette Rumulusz Iliez ugyanottani lakos leányát. A fiatal pár már házasságuk első napjaiban sem tudott békében megférni. A perpatvar napirenden volt s ez rendesen azzal végződött, hogy a menyecske

verést kapott. Ez a fiatal asszony apját arra indította, hogy leánya apósát fia megdorgálására rábírja. A két após azonban előlött összekülönbözött s a szóváltást csakhamar tettelegesség váltotta fel. Rumulusz esizmája szárából kést rántva elő, Dobrának neki rontott, hogy leszurja, de ez félre ugorván, ey keze ügyébe akadt kapanyéllal ugy fejbe ütötte Rumuluszt, hogy az holtan terült el a földön. Dobra maga jelentkezett a csendőröknél, kik átadták a kir. járásbiróságnak.

Áruló szó. Gligur Sofra és Fermezsán Anna vizmai lakosok néhány évvel ezelőtt házasságra léptek. Jómódu szüleik a lippai közjegyző előtt házassági szerződést kötöttek, melynek értelmében halál esetén az életbenmaradt házafél 2500 forintot kap. A házasság nem volt boldog és a fiatal pár szeretett volna elválni, kivált a mióta a fiatal asszony Iltyián Pável kovácslegényt megszerette, de a szerződés miatt nem lehetett. 1891-ik évi augusztus havában Gligur Sofrát a tanyája tornáczában álló ágyban halva találták. A gyanu már akkoriban a fiatal asszonyra irányult, kit a törvényszék elé több ízben be is idéztek, de mert tanu nem volt és miután a szakértők véleménye szerint a holttest fején talált fejszeütéseket csakis erős férfikéz mérhette, az asszonyt a vád alól fölmentették. Az asszony 1894-ik évi február hóban férjhez ment Iltyián Pávelhez, ki felesége révén egy kis vagyonhoz jutva, mesterségéről hallani sem akart, hanem egész napokát a korcsmákban mulatozott. A szerelmet az iszákos férj és a vagyonát féltő asszony között el-lenszenv váltotta fel és a házban a perpatvar napirenden volt. Nem régen a házaspár ismét össze-czivakodott és midőn a részeg férj feleségére botot emelt, ez urát ezen szavakkal fenyegeté: hozzám ne nyulj gyilkos, mert akasztófára hozlak. A szomszédok utján, kik hallották az asszony szavait, a hír a hatóságig jutott. A pört megújították és az asszony töredelmesen bevallotta, hogy első férjét az ő tudtával Iltyián ölte meg. Mindkettőjüket letartóztatták.

Gyászra vált mézeshetek. Megrendítő öngyilkosság történt Szegeden. Neichold György kikindai fiatal gyógyszerész, az ottani uri társaság legrokonszenvesebb tagja, a napokban megmérgezte magát. Az esetet az teszi megrendítően szomoruvá, hogy Neichold csak 4 héttel ezelőtt nősült meg, elvevén a város egyik legszebb leányát. Frigye szerelmi házasság volt, melynek boldogságát látszólag semmi sem zavarta, anyagi viszonyok legkevesbé. Ebéd után a fiatal férj bezárkózott és ott találták később a földön fetrengve imádott nejének arczképével a kezében. Négy levelet hagyott hátra, egyet a feleségéhez, akitől megrázó hangon bucsuzik. A szerencsétlen ember végzetes tettének okát másban nem tudják keresni, minthogy nagyfoku ideggyöngeségben szenvedett.

Szerencsés kezü öngyilkos. Különös lövöldözést vitt véghez a napokban a fővárosban a Ludoviczeum előtt Dávid Lajos 39 éves szabólegény. Megunta az

életét s öngyilkos akart lenni. Egy hatlövetü töltött revolvert szegzett tehát maga ellen s hatszor egymásután magára lött. Hogy-hogynem a sortüz ellenére is, egy lövés sem érte, mindössze csak a fülét surolta egy golyó.

Innen-onnan. Vaktöltés helyett golyó. Sajnálatos szerencsétlenségnek volt színhelye a soproni honvéd kaszárnya. A katonák vaktöltényekkel lövő gyakorlatokat tartottak, miközben Benedik Gyula szombathelyi póttartalékos hirtelen halálra sebesülve rogyott össze. A vizsgálat kiderítette, hogy a fegyverkezelés kitanításánál az oktató őrvezető véletlenül éles töltényt tett a puskába és az okozta a szerencsétlenül járt katona halálos sebet. Benediket, a kinek hátába hatolt a golyó, a katonai kórházba szállították. — **Cséplőgép áldozata.** Bőszörmény város egyik közeli tanyáján a cséplőgépet tisztítás céljából üzembe hozták, amelynél jelen volt Nagy Zsuzsánna 15 éves leány is. A leány nagyon elbáméskodott a gépen s véletlenül a nagy hajtósíj közelébe jutott. A mint itt karját ki akarja nyujtani, a síj elkapta azt s a gyenge leányt egészen magával ragadta. Mire jajveszékelését meghallották s segítségére siettek volna, a gép teljesen összezúzta ugy, hogy darabokban szedték össze.

A gazdaközönség hasznosan cselekszik, ha mag-szügséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak az olyan óriás forgalmu czégeknek, mint pl. o Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világ-czégnek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

Mezőgazdaság. A háziállatok fejlődése és erősödéséhez legelső kellék azoknak teljesen kielégítő egészségi állapota és ezt fentartani e szerint a gazda legfontosabb feladata. Eszközökünk e célra vannak és évek tapasztalatai a Kwizda-féle veterinar preparatumokra utalnak bennünket, Kwizda Ferencz János cs. és kir. osztrák-magyar és román kir. udvari szállító, kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett állitt elő és ezek mint préservatív szerek messze az ország határán túl híresekké váltak. A kitünő hatás, mely a Kwizda-féle restitutions-fluidnak lovak számára sajátága (ezen szer mint kitünő erősítő szer is bevált) továbbá a Kwizda-féle korneuburgi marhapor, mely mint marhapor általában, ugy teheneknél a tejelőképesség fokozása céljából mindenütt legjobb sikerrel alkalmaztatik és minden a Kwizda Ferencz által előállított veterinar preparatumok a legfényesebben igazolják ezen czég világra szóló hírnevét.

Ajánlom a folyó év szeptember 21-én Hód-Mező-Vásárhelyen tartott ekeversenyen

arany-, ezüst- és bronzéremmel díjazott egyetemes aczélekeimet,

melyek anyag, kivitel s oleső áraknál fogva az összes eddigi konkurrencziát legyőzni képesek.

Bächer Rudolf,

cs. és kir. kizárólagos eke és talajmívelő eszközök gyára.

Budapest, Váci-körut 78. szám.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Karoljuk fel a házigazdaságot.

Szegények vagyunk, nincs pénzünk, ezt jajgatjuk uton-utfélen s bizony-bizony igazat mondunk, mert a viszonyok változásával mi maradtunk a régiek s valljuk meg őszintén, nem haladtunk a korral, sem tanulásban, sem szorgalomban. A szegénység pedig igen nagy veszedelem; a mi rossz, gonosz csak van a világon, az mind a szegénységre veti ki a hálóját, és fájdalom, igen sokszor ezélt is ér, mert a szegény ember sok alkalommal legszentebb jogát is eladja, csak hogy egy pár forinthez jusson. Ez pedig nem jól van így. De ezen csak akkor változtathatunk, ha a szegénységet sikerülni fog legyőznünk; ezért erre kell első sorban törekednünk. Hanem hát ez ugy egyszerű kívánsággal nem fog megtörténi. Itt tenni kell.

Azt vizsgáljuk meg legelőször is, hogy használjuk-e már mindazon eszközöket, a melyekből jövedelmet merithetünk? Én, ki folyton a gyakorlati életet szemlélem, ki folyton figyelem, mint gazdálkodik a kisbirtokos gazda, látom, hogy sok, sok munkatér volna még, a melyet elhanyagol. Különösen egy idő óta a házigazdaságot igen elhanyagolják a kisgazdáink és a család nőtagjai nagyon elkényelmesedtek. Nagy hibáink, hogy igen sok foglalatosságból eredt jövedelmet annyira kicsinylünk, hogy szinte megvetjük s nem vesszük észre, hogy elvesztettük az időt s még azt a kis jövedelmet sem szereztük be.

Erről a két betegségről kell lemondani. Első, hogy a kisbirtokos házinépe között a nők a munkából vegyék ki az ő részüket. Legyenek a gazdának segítői, munkatársai, ezt kívánja az igazság és a természet törvénye. Minden kisbirtokos háztájéka legyen élő bizonyítványa a háziasszony fáradhatlan szorgalmának.

A második kötelesség, hogy bármily jövedelmet soha ne kicsinyeljünk. Ne vezessen bennünket lustaságra, tétlenségre az a nagyon elterjedt kifogás, „nem érdemes“ ezzel vagy azzal vesződni, hanem kapva-kapjunk minden csekély bevételen, tudván „sokszor jobb a szapora krajezár, mint a ritka forint.“ Mindig a lehetőség határai között mozogjunk s a kínálkozó alkalmat botorul el ne szalajtsuk. Vagyis ragadjuk mindig üstökön a szerencsét. A jó tanácsot fogadjuk meg s ne haragudjunk arra, ki minket hibáinkra figyelmeztet.

Házigazdasága a kisbirtokosnak bizony sok helyt nagyon szegény. Talán még a baromfityezés megállja a helyét, de a tejtermelés, a kender- és lentermelés nagyon gyenge lábán áll. A méhészet igen el van hanyagolva, a selymészetet meg nagyon kicsinylik. És mi származik ebből a válogatásból? az, hogy sokszor nincs a háznál még gyufára való se.

Itt az ideje, hogy ezeken a bajokon végre segítsünk. Szerezzünk be most ősszel jó magbaromfiakat s tavasszal egész erővel tenyészszünk azokat a család javára. A méhészek most fojtogatják a méheket, menjenek a kisgazdák azokhoz a méhészekhez, kérjék meg, hogy ne öljék meg a munkásméheket, vegyék meg tőlük s legyenek ők is méhészekké. Jelentsék be most, hogy tavasszal selymészkedni akarnak, akkor majd küldenek számukra selymhernyó-petéket és lesz az apróságnak is foglalkozása. Egy szónak is száz a vége, lendítsük fel a házi gazdaságot, mert a mostani sok bajnak, szegénységnek egyik forrása abban van, hogy elhanyagolva a házigazdaságot, semmit sem tudunk magunk beteremteni a házhoz, hanem mindenért pénzt kell kiadni. Ez a folytonos kiadás nagyon hamar felemészti, a mit a gazda véres verejtékkel a földből ki tud aknázni.

Nagyot fordult a világ kereke, lassankint oda jutunk, hogy a gabonatermelés csak a nagybirtoknál fizeti majd ki magát s a kisbirtokosnak másként kell kihasználni földjét. Erről azonban most hallgatok, a házigazdaságra óhajtottam csak a figyelmet felhívni. Aranyos a munkásasszony keze, azt becsüli meg a gazda igazán, mert az a kéz erős arra, hogy őt segítse, támogassa. A puha bársony kéz a kisbirtokosnál a szegényedés sikos jege.

Karoljuk föl a házigazdaságot, azt hiszem egy nagy óvszerét találjuk föl ebben az elszegényedésnek.

Vasadi Balogh Lajos.

Sertéshizlalás kicsiben.

Egyik legutóbbi számunkban a sertéshizlalásról írván, közöltük azon szabályokat, a melyek betartása mellett a nagyban való hizlalás haszonnal üzhető. Ez alkalommal a kicsiben való hizlalásról írunk, annnyival inkább, mert még nem multa idejét, hogy a kisgazda 2 vagy 3 hónapi hizásra sertést beállítson s így nem lesz hiába való fáradság a sertéseink kicsiben való hizlalásáról néhány szót ejteni.

A kicsiben való hizlalásban is felhasználhatók mindazon eleségek, melyek a nagyban való hizlalásnál, mégis az előbbi esetben kivált konyhai zöldség-hulladékok, tök, burgonya, korpá, árpa és tengeri vétetnek alkalmazásba a szerint, hogy melyik felett rendelkezik olesóbban a hizlaló. A hizlalás módjai sokfélék, s ezért azok közül csak néhányat óhajtok ismertetni.

Hizlalás tökkel. Szeptember elején ólba zárván a hizót, nsponta 3-szor annyi szeletelt nyers vagy főtt tököt nyújtunk neki, a mennyit meg bir enni. Ezt folytatjuk decemberig. Decemberben 1-től 24-ig naponta $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ —1 kiló rozsliszttel, korpával, árpa- vagy kukoriczadarával meghintve nyújtjuk aztán a tököt s körülbelül 14 heti hizlalás után vágjuk le az állatot.

Hizlalás korpával. Beállítunk mondjuk 3 drb. hizót s készítünk számukra korpából és $\frac{1}{3}$ -ad rész rozsliszttől kissé savanykás moslékot, s ebből annyit adunk naponta 2—3-szor, a mennyit jóízűen megesznek. Nyolcz-tiz hétig így tartván őket, további 2—4 hétig kukoriczát adunk nekik a moslék kiha-

gyásával, naponta szintén 2—3-szor annyit, a menyit pocsékolás nélkül megesszük, a 10—14-ik héten aztán levágjuk.

Hizlalás burgonyával vagy répával. A burgonyát sütő kemencében naponta annyira megsütjük, vagy üstben annyira megfőzzük, hogy vízzel sűrű péppé legyen keverhető. Hozzákeverünk az egész napi mennyiséghez egy ötödresz korpát vagy árpadarát s e keverékből nyújtunk naponta és darabonként 2—3-szori etetésre a disznó fejlettségéhez mérve és fokozatosan 10—14 liternyit mindaddig, míg félig vagy egészen elkészülvén a sertés, levágható, vagy eladható.

Hasonlóképpen takarmányrépával is hizlalhatunk.

Hizlalás tengerivel. Adunk minden egyes beállított sertésnek eleinte 1 és fél, majd 2, aztán 3—4 liter száraz tengerit s mikor 3—4 hete állnak már hizóban, nyújtunk nekik áztatva a hizlalás befejeztéig annyi kukoriczát, vagy tengeri- és árpadara keveréket, a menyit pocsékolás nélkül megbirnak enni. Jó hizó elfogyaszt így naponta 5—10 litert is, rossz hizó alig eszik meg 3 litert. Ez utóbbival nem is érdemes kinlódni, mert lassan és rosszul gyarapodván, ki nem fizeti magát.

E példák a kiscgazda körülményeihez vannak szabva, aki hizóit a hizás alatt mérlegelni s a takarmányt ahhoz mérni nem szokta és vonatkoznak ezen példák egy évet meghaladott mangalicákra, melyekkel a kiscgazda legtöbbre mehet.

Óvakodjunk a csalóktól.

Több helyről értesültünk olynemű szédelgésekről, a melyekre olvasóink figyelmét felhívni kötelességünknek tartjuk. Egyes gépgyárak ügynökei bejárva a falvakat, a gazdákat mindenféle gépek megvételére akarják rávenni s ez alkalommal oly módon járnak el, hogy a gazdákat a legtöbb esetben csuful becsapják. Elmondunk egy ily esetet (a sok közül).

Egy gép ágens sorra járja a házakat a faluban, és cséplőgépet kínál eladásra. „Cséplőgépre nincs szükségem — mond a gazda — de szecs-kavágót veszek.”

Természetes, hogy az ügynök szecs-kavágót is elad. Pénzt azonban a viláért sem fogad el az ágens s avval áll elő, hogy hiszen nem kívánhatja ő azt, hogy a gazda aratás előtt fizessen, jobb lesz ha váltót állít ki tartozása fejében s majd csak aratás után fizet. Ki is állítja a váltót, mely a szecs-kavágóról 24 frtról szól, s melyet a gazda ezután aláír.

Nyolez napra rá a gazda a vasutállomásról azt az értesítést kapja, hogy szállítsa haza a vasutról a megrendelt járgányos cséplőgépet. A gazda természetesen nem tud semmiféle cséplőgépről, mert hiszen szecs-kavágót rendelt s ezt meg is írja a gyárosnak. A gyárostól azonban azt az értesítést kapja, hogy igenis, az Ó, t. i. a gyáros kezei között levő 224 frtról kiállított váltója szerint tartozik a cséplőgépet átvenni.

A dolog magyarázata az, hogy az ügynök a 24 frtról szóló váltót 224 frtra hamisította meg s amiután a gazda a váltót tanu nélkül írta alá s egyáltalában az üzlet lebonyolításánál tanuk nem voltak jelen, a gyárost törvény útján kényszerítette rá a neki teljesen felesleges cséplőgép átvételére, s árának kifizetésére.

Megirtuk ezt a tudomásunkra jutott esetet azért, hogy óvjuk olvasóinkat az ilyen szédelgő gyári

ágensekkel való üzletkötésektől, mert bizony igen könnyen megtörténhetik, hogy ez az eset másokkal is ismétlődik, vagy ha ez nem történnék is meg, akkor is látszólag ugyan olesó pénzért a legtöbb esetben hitvány portékát kap a gazda úgy, hogy rendes uton véve az ily árut, fele pénzért is megszerezheti.

A méhek etetése. Tapasztalt méhészek állítása szerint még októberben lehet etetni, de azt a mézet, amit október hóban hordanak a méhek, már befeleleznem tudják. Tudvalevő pedig, hogy a be nem fődött méz nem jó télire való, mert könnyen vérhast kapnak tőle a méhek. Ha tehát nincs elég télire való méz a méhek részére a kaptárban, akkor ki kell egészíteni 7—8 kilogrammra jó lépes mézzel. Szalmakasoknál, de a kaptároknál is meg lehet kísérteni a hig mézzel vagy vízben felolvasztott cukorral való etetést, ha lépesméz nem állana rendelkezésre. Ha cukorral etetünk, azt végezhetjük nappal is, de a mézet csak éjjelre adjuk be a méheknek, mert a nappali etetésnek az a hátránya van, hogy a méz erős illata a rablókat oda csalja a kaptárokhoz. A vízzel felhígított mézet vagy cukrot felforraljuk s azután lehűtve teszszük lapos tálcán a kaptárba közvetlenül a méhesomó alá. A mézre szalmaszálakat helyezünk, a melyekre a méhek elhelyezkedhetnek s ekként nem esik meg az, hogy egyik-másik a mézbe fullad. A szalmakasokban úgy eszközölhető az etetés, hogy ha az építmény esetleg elérne a fenék deszkáig, akkor gyűrűket kell a kas alá helyezni, vagy pedig az építményből annyit kimetszeni, hogy a tálcza beleférjen.

Zöldségaszalás. Tavasz felé a homok közé rakott vetemény elveszti jó ízét, sőt kellemetlen földszagot vesz fel; ezért igen helyes aszalt zöldséggel is ellátni magunkat, mit ősszel kell elkészítenünk. Ez következőképp történik: A letakarított és megmosott veteményt a víztől szárazra töröljük, karikába vágva aszalódeszkán kenyérsütés után kemencébe helyezzük, avagy papírral ellátott sütőlemezen főzés után a sütőbe teszszük; innen kivéve, házi-czernára fűzve néhány napig a kemence fölé szaritjuk, majd zacskóba téve, száraz, szellős helyen tartjuk. Használakor meleg vízzel lemossuk.

Romlott borok javítása. Gyakran megtörténik, hogy a bor különböző okoknál fogva megromlik és élvezhetlenné válik. Az ilyen boroknál, kivéve, ha a bor megeezetesedik, egy igen czélszerű javítási módja van. Szüret alkalmával egy hordót telerakunk félig összetört szőlőszemekkel s azt a hibás borral feltöltjük és mint a többi musttal telt hordót a pinczébe teszszük. Miután a bor a szőlőszemekből mustot von ki, erjedésbe jön s ez új erjedés a már romlásnak indult borra oly jó hatást gyakorol, hogy az erjedés után — házi fogyasztásra — teljesen kielégítő. Három-négy hét múlva a bort csapra lehet venni s a bort lefejtteni és a további rendes kezelésben részesíteni.

Az ezredév ünnepe.

Királyi kitüntetések az ezredéves kiállítás alkalmával.

Ő felsége a királyi kitüntetésben részesítette azokat, kik az országos kiállítás megalkotásának nagy munkájában fáradságot nem ismerő módon buzgólkodtak. Nem kevesebb mint 191-en részesültek kitüntetésben, ezeken kívül 77-re rug azok száma, kiket a királyi elismerő szózat illet. Hogy az ezredéves országos kiállítás az egész világ idesereglett látogatóinak tetszését megnyerte s Magyarországnak valóban dicsőségére vállott, ebben oroszlanrészüik van azoknak, akiket most a királyi kegy jutalmazott meg munkásságukért. A kitüntetettek javarészen főpapok, katonák, főrangúak, tudósok, művészek, iparosok és kereskedők.

A királyné a kiállításon.

A királyné Ő felsége a napokban este a kiállítási korzón tett séta után ismeretlenül megjelent a kiállítási Kommer-féle vendéglőben, hol rövid negyedórát időzve, óhajására Radics Béla cigánybandája eljátszotta a Ritka buza, ritka árpa, ritka rozs kezdetű dalt.

A királyné, Gizella hercegnő, Festetics grófnő udvarhölgy, Ferenczy Ida kisasszony, a királyné felolvasónője, Berzeviczy tábornok és a kíséretéhez tartozó két ur kíséretében Ős-Budavárát is meglátogatta. A kiállítástól egy beosztott tiszt jött át Ős-Budavárába s nyolcz beléptijegyet vásárolván, odaadta a bejáratnál álló szolgák egyikének, hogy ha egy ilyen, meg ilyen társaság jön, azokat ereszszék be. A szolgál meg, a mint jött a társaság, mindegyik tagjának a kezébe nyomta a maga jegyét, a többi közt a királynénak is ezekkel a szavakkal:

— Tessék nagyságos asszony!

A felséges nagysága jóízűen elmosolyodott s aztán megkezdte sétáját, melynek azonban csak a legkezdetén maradt ismeretlen. Két-három perez alatt egész Ős-Budavárában elterjedt a hire, hogy a királyné ott van s az emberek tolongva rohantak a főutvonatra. Az igazgató utat akart nyitni s egy feketeruhás hölgyet, a ki egészen a királyné mellett volt, gyöngéden visszaszoritott s a fülébe sugta:

— Nem látja, kérem, hogy a királyné van itt.

A kíséret egy tagja azonban elvonta az igazgatót s ugyancsak a fülébe sugta:

— Nem látja, kérem, hogy Gizella kir. hercegnővel beszél?

Az igazgató erre ijedten vonult vissza a sötét háttérbe, a királyné pedig, a kinek mind alkalmatlanabbá vált a tömeg, mely már itt-ott eljenezni kezdett, majdnem futva sietett a kapu felé. A kijáratnál Ferenczy Ida félig hangosan ezekre a szavakra fakadt:

— Mégis borzasztó, hogy a királyné a saját országában sem mehet sehova.

Valóban sajnálatos, hogy a kíváncsi közönség tolokodása királynénknak ittidőzését sokszor olyan kellemetlenné teszi.

Mibe került az ezredéves kiállítás.

Azokról a százezrekről, a melyekbe a kiállítás elkészítése herült, most ad számot egy félhivatalos tudósítás. Az 1895. év végéig a kiállítási munkálatokra e czélra kiadott összeg az állami számvevőszék zárszámadási jelentése szerint 2.420,500 forint 64 krajczárra ment. Ez összegből 2.136,259 forint 91 krajczárt az építkezések vettek igénybe. Még pedig kiadtak kerek összegekben: kerítésre 25.000 forintot, feltöltésre 23,000 forintot, utakra 56,000 forintot, parkirozásra 6000 forintot, csatornázásra és vízvezetékre 18,000 forintot, hidak építésére 175,000 forintot, általános terület rendezésre 5000 forintot, utak és parkirozás fenntartására 8000 forintot, épületekre 1.000,603 forintot, vasutra 25,000 forintot, szekrények, állványok, asztalok s effélék 22,000 forintot, díszítésre 120,000 forintot, gépekre 4000 forintot, vegyes előre nem látott kiadásokra 10.000 frtot. A kiadások fedezésére szolgálnak: az 1893. évi III. törvényzikkal megállapított 1.000,000 forintnyi állami hozzájárulás; a székes főváros 100,000 forintnyi hozzájárulása; különböző építkezési hozzájárulások 79,617 forint 79 krajczár; végül a rendes dijakból, bérletekből stb., valamint vegyes bevételekből 375,704 forint 32 krajczár, összes fedezet 1.445,322 forint 11 krajczár. Idáig tehát a kiadást a meglevő fedezettel szembe állítva, mintegy 1.000,000 frt tulkiadás van, azonban a kiállítás jövedelmeinek csak kis része vált még az 1895. évig esedékessé, a többi jelentékeny bevételek, nevezetesen a belépti díjak, a fogyasztási és elárusítási illetékek, valamint a kiállítással kapcsolatos egyéb bevételek csak ebben az évben folytak be.

A kiállítási sorsjegyek huzása.

Az ezredéves kiállítás igazgatósága által a hazai ipar támogatása czéljából rendezett tárgy-sorsjáték huzása még egyre tart s e hó 23-án ér véget. Mintegy 19.848 darab nyereménytárgy sorsoltatik ki, az első nyeremény értéke 20,000 korona, a másodiké 10,000, a harmadiké 6.000 s az ezek után következő 10 nyeremény értéke darabonként 2000 korona. A kisorsolandó tárgyak összes értéke 160.000 korona. Az első 13 főnyeremény értékét 20% levonás mellett készpénzben is kifizeti a kiállítási igazgatóság a szerencsés sorsjegytulajdonosok óhajára. A nyeremények a sorsjegy ellenében a huzást követő 14 napon belől átveendőek.

Baromfi-kiállítás.

Az ezredéves kiállítás igazgatósága által az Erzsébet Királyné-ut mentén levő időleges állatkiállítási csarnokban rendezett fajbaromfi-kiállítást e hó 14-én nyitotta meg Darányi földmívelésügyi miniszter nagyszámu érdeklődő jelenlétében. A baromfi-kiállítás felülmúlja az eddigi hasonló összes kiállításokat; 3700 drb élő szárnyas van kiállítva részét vesznek abban Bosznia-Hercegovina baromfi tenyésztői is állataikkal. A kiállítás október 22-ikéig lesz nyitva s bő alkalom nyílik a tisztavérű baromfiak vásárlására, mert a kiállított szárnyasok nagy része eladó.

Az álmodozó.

Ilka.

Irta:
Petrus Jenő.

I.

„Gazda uram! szépen kérem,
Hallgassa meg a beszédem:
Isten és a szentek áldják,
Feleségül Ilka lányát
Adja ide nékem . . .“

„Szentandrászi lánya, szolgám,
Már hiába toldnám, foldnám,
Mint a tallér a garashoz
Ugy illene a paraszthoz.
Jól megértsd a szót ám . . .“

„Értem én jól, nagyon értem!
Hogy nem adja ide nékem.
Pedig szegény Ilka lánya
Szíve — az én szívem párja —
Meghasadna értem . . .“

„Ilka lányom! Lányom, Ilka!
Hallod-e mit mond a Pista?! . . .“
„Édes apám! boldogságom
Ő egyedül a világon —
Rég a lelkem birja . . .“

„Arra van a kapufélfa!
Pista szolgál, hadd el még ma
Ezt az udcart, ezt a tájat —
Hogy ne vegyem, ha meglátlak
A fejedet ezélba! . . .“

„Édes apám . . . a te Ilkád
Hagyja el a házad inkább . . .“
„Mit beszélsz lány?! . . . Átkom! még te? . . .“
Ugy kell, úgy kell . . . vénségére
Jó apádnak sirt' ass' . . .“

„Gazd'uram, tul, tengerenbe
Van a kéznek becsületje!
Elmegyek! De visszatérek,
Ugy sincs nekem ez az élet
Ilka nélkül becsbe . . .“

„Ilka lelkem, drága kincssem!
Vissza jövök — áldjon Isten! —
Tengertulról, még tehozzád —
Vissza — hogy két rózsá orczád
Csókömmal behintsem . . .“

II.

Nincs párja Ilkának a faluba, nincsen.
Szép is, jó is, gazdag — megáldta az Isten.
Irigylik a lányok — nem néz rájok senki:
Mindenik Ilkának vágyik párja lenni,

Az ajtó kilincsét nyitogatják kérők.
Rájok se néz Ilka — nem feledte még őt.
Nem feledte Pistát — megvárja, megvárja:
Ő leszen, vagy senki, életének párja.

Biztatja, készteni, unszolja az apja:
„Eredj férjhez lányom! . . .“ százszor is zaklatja.
„Hü maradok apám, Majoros Pistához, —
Esküdtem, — és szavát meg nem szegi lányod.“

Szentandrászi Ilka halovány, mi lelte?!
Elsülyedt, — olvasta ujságból, — az Elbe.
Az Elbe hajóval utazott sok ember —
Amerika felé, elnyelte a tenger.

Sok magyar volt rajta, a'van az ujságba.
„Kik voltak? a nevök — apám, nézz utánna“.
Mint mikor az éjbe a villám bepillant:
Hallva lányát apja, — két szeme felvillant.

Ujság jön . . . levél jön: — „Feketét fehéren
Látja már vén szemem csak, — hiába nézem.
Ha nagy betű hagyján: — de ez irkafirkán
Nem tudok elmenni, — olvasd csak Iluskám.“

Kézbe veszi Ilka, hangosan olvassa, —
Nézegeti arczát lopkodva az apja:
„Felemlitem végül, kik vesztek az Elbén . . .
. . . Majoros . . . óh Isten: . . . ne vedd el az elmém . . .“

„Ne vedd el . . .“ kiáltja és lerogy a székbe.
Átöleli apja. — „Mi bajod?! az égre!? . . .
Ilka! édes lányom! . . . Jertek elő, jertek —
Befut a eselédesség — nézzétek! e gyermek . . .“

Szentandrászi háza a bu, gond tanyája,
A bus hír leverte szép Ilkát az ágyba.
Leverte lábáról, — ott állt a sir szélén, —
Remegett az apja, aggódva az éltén.

Mult a tél . . . tavasz jött — megmozdult, felébredt
Hegyen, völgyön, erdön, kertekben az élet.
Fellábalt ágyából haloványon Ilka, —
Bánatát a szíve, szép arczára írta . . .

III.

„Jertek lányok esküvömre, — ti lányok!
Kertetekből szakítsatok virágot.
Szakítsatok közé rózsát, jehéret, —
Ne pirosat, mert a szívem felébred . . .“

„Ne pirosat . . . mert a piros szeretem, —
A szívemben már e virág nem terem.
Egyszer nyilott a szeretem, csak egyszer —
Kiért nyilott eltemette a tenger . . .“

„Látta gyászom három tavasz, derült nyár, —
Látná, míg csak léptem a fűn felül jár.
Száríthatná könnyes arczom még a nap
Hallgathatná sóhajtasom a csillag . . .“

„Édes apám, öreg apám ne mondja:
Hogy a sírba viszi értem a gondja.
Lányok, lányok, — úgy sír bennem a lélek, —
Hozzá megyek, kit választott rejének . . .“

„Jöjjetek az esküvőre, ti lányok!
Szakítsatok koszorúhoz virágot:
Hozzá rózsát, fehér rózsát szedjétek,
Az illet már, csak az illet engemet . . .“

Megfonták a szép menyasszonykoszorút:
Kinek fonták, egyre-egyre szomorubb.
Fehér ruha, fehér fátyol, halvány kép: —
Mintha holttal vigadozna a násznép.

IV.

Muzsika szól . . . a cigányok verik, huzzák,
A legények kurjongatnak: „hogycót? újrat . . .“
Szentandrás udvar, háza tele néppel,
Lakomáznak, vigadoznak nap és éjjel.

A halavány szép menyasszonyt tánczra kéri,
Menyasszonytáncz! . . . Halva lenne, bárha félig
Járni kell ezt . . . Itt az éjfé! „Czigány, huzzad!
Tánczot járjon hegedűdön minden ujjad! . . .“

Völegénye karján Ilka a hogy fordul:
„Gazda uram . . .“ felkiált egy hang a sorbul.
Hallja Ilka, — völegényét eltaszítja,
Szívéhez kap, ajka sugja: „Pista . . . Pista . . .“

„Ácsi cigány! — „Ki lehet ez uri ember?!“
„Majorost im, visszahozta még a tenger?!“
„Visszahozta! Visszajöttem! im, e táska —
Kinyitotta — színaranyval telve — lássa!“

„Itt az irás! — jegyző uram, bíró, — nézzék:
Igaz uton jutott hozzám ez az érték.
Papirosban kétszer annyi, ezresekből
Megvehetném ezt a határt mindenestől . . .“

„Gazdag angol hagyta ezt rám, — ez a bérem
Hogy a fiát megmentettem, — hálaképen.
Nem tallér megy a garashoz! — adja számon.
Hol van Ilka! — az én kincsem, boldogságom?“

Csendesség van . . . Ámul, bámul a sok szem, fül,
Az udvarról részkiáltás zaja csendül,
A menyasszony ott fehérlék, lenn a vízben,
Ne hagyd, ne hagyd e nászágyba te nagy Isten! . . .

V.

Lehullott a fehér rózsá levele,
Elhidegült a szép Ilka kebele.
Ott fekszik a ravatalon —
Haloványon, hervatagon.
Öreg apja keltegeti, biztatja:
„Ne hidd lányom! . . . csalja volt a levele . . .“

„Én irattam, én irattam. — vén fejem
Többet ilyen esalfaságra nem veszen,
Kelj fel lányom, a lakzira,
Nézd, aranynyal jön a Pista!
Öltözködjél szép selyembe, pirosba, —
Sárgarézbe hámoztatom négypejem . . .“

„Lakodalom, lányom! — itt a nászsereg!
Vigan, vigan, — jön a pap is, emberek! . . .
Az apának vig danáján
Megtört szivü Ilka lányán.
Koszorúkkal kit borítva temettek:
Mindenik sziv, mindenik szem könnyezett . . .

A mandátum.

Irta: Buday Barna.

Ugyan nem lehet csodálkozunk, hogy olyan izgalmas herce-hureza foly a képviselői mandátum megszerzése után. A mesébeli köpenyeghez hasonlít ez a mandátum: télben a hidegtől véd, nyárban a melegtől s ezenkívül nagy becsületet szerez annak, aki magára ölti. Ha addig egyszerű vidéki földbirtokos volt, aki legfeljebb kvaterkázás között ripakodhatott rá a kormányra s eleven minisztert talán még életében sem látott, az most felkerül arra a nagy szinpadra, ahol valamennyi szereplő nagyságos, méltóságos és kegyelmes, ahol csupa országos híru férfiak sűrögnek-forognak s kettőt sem kell lépni, már miniszterekbe meg államtitkárokba botlik. Bárókkal, grófokkal per-tu pajtás, sőt ha ügyeskedik, könnyü szerrel oda viheti, hogy a minisztert is így szólongathatja: te kegyelmes uram.

Az egész ország figyelmes szemmel tekint reá; csak egy-két szót kell vágnia a tanácskozások közé, valamennyi ujság kinyomatja az egyetlen mondatát, ezer meg ezer ember elolvassa s nagy dolgokat magyaráz belőle. Ha meg beszélni akar, az éppen nagy sor; törvényhozók, ország sorsát intézők lesik szavait; ha valami okos végre lyukad ki, az ujságok vezércikket irnak szónoklatáról, arcképét közlik, egy hétig mindenki róla beszél. Ha hibát lát, ledorongolhatja a legnagyobb urat is, joga van bármikor számadásra vonni magát a miniszterelnököt is, hogy „kegyelmes uram, hogy merte tenni ezt, vagy amazt.“ A legutolsó szegény ember sorát is az ország színe elé viheti s arra amit kérdez, ki kell rukkolni az igazsággal, bármennyire fő tőle a kegyelmes urak feje.

Fontos törvények sorsa sokszor egyetlen szavától függ. El nem foghatják, törvény elé nem ál-

lithatják, mint más közönséges halandót, míg az országgyűlés nem határoz fölötte.

Húz emelett 3200 forint évi fizetést, és ha jó barátságot tart a kormány férfiaival, neki is jut a husos fazékból egy kis vicinális vasut, vagy bankigazgatóság, ami ha jól vesszük, elég zsiros falat.

Szóval aranyos dolog ez a képviselőség, megmagyarázható, hogy szeretne belekóstolni, valaki csak szerét teheti.

Sok embernek mégis úgy az orra elé kavarodik ez a szerencse, miszerint annak alig van más dolga, mint hogy jól megragadja az üstökét. Csak mikor már jól megragadta, akkor veszi észre, hogy úgy járt, mint az a róka, amelyik esukát akart fogni s mikor belekapott a esuka farkába, ez meg az ő farkát kapta be s utóvégre sem lehetett tudni, hogy melyik fogta hát meg igazán a másikat.

Imhol a példa.

Egy szép napon beállit Budapestre egy vidéki deputáció s megy egyenesen a szabadelvű párt helyiségébe. Ott Csobolyó Mihály uram kirukkol vele, hogy egy alkalmas követért jövének a halmosi válsztókerület számára. A párt egyik oszlopos férfia erre lapozgatni kezd sokféle lajstromok között; végre felkiált.

„Hohó! Hiszen a halmosi kerületnek ellenzéki követe volt.“

„Való igaz, — felel Csobolyó uram, — de beláttuk, hogy ellenzéki követtel semmit sem vihetünk ki. Azért most csak a kormány felé hajlunk.“

A Csobolyó uram vállát megveregetik.

„Derék, nagyon derék. Aztán milyenek a kilátások?“

„Akad egy-két makranczos község, — mond Csobolyó, — de jó 20 ezer forint azokkal szemben is megteszi.“

Nosza van tanakodás, lótás, futás, hogy kit lehetne kapni hirtelen, akinek egyéb hazafias erényei mellett a zsebe is 20-ezer forintoskával legyen kibélelve.

Sikerül kiszemelni a hazafit. Sneider Bertalan ur éppen a délutáni pihenőt élvezi, mikor jön a gyors posta, hogy ha kedves a haza, indulni Halmosra képviselőnek, a mellényzsebbe 20-ezer forint teendő. Sneider ur azonnal pakol, kivallatja a Wertheim-kasszát s szalad a diszes deputáció szárnyai alá. Ott Csobolyó urammal egy parolára s három szóra megértik egymást. Ülnek fel gyorsan a vonatra, hogy a drága idő ne pazarolódjék.

Utközben aztán szépen beoktatta Csobolyó uram a teendőkre.

„Mindenekelőtt is az enni-inni valót követeli meg a mi népünk, anélkül nincs lelkesedés. Nem kell hát sajnálni a banknótákat a drága haza üdvéért — ez a fő! Aztán meg a mi népünk nagyon zugolódik az alacsony gabonaárak ellen, meg kell ígérni, hogy a kormány a gabonaárakat 10 forintra fogja felemelni, ez a kívánság. A dárvasiaknak vi-

ezinális vasutra fáj a foguk, azt el ne felejtse Nagyságod megígérni, de a szomszéd Szalmás község választói között már sok a fuvaros, aki félti a keresztét a gőzparipától, azok előtt jó lesz letagadni a vicinális. Azonkívül a Szalmásiaknak négy derék katona fiuk Olaszországban hagyta a fogát, azóta az olaszoknak esküdt ellenségei; el ne felejtse tehát Nagyságod hangoztatni, hogy a külpolitikában az olasz király megbuktatására törekedik. Hogy el ne felejtsem, a firtai választók nagy része igen rá-tartó, telkesgazda s a jegyzőjükkal így vannak ni, mint a két ujjam, vigasztalja meg tehátlan Nagyságod őket, hogy a magas kormány úgy fogja kikorrigálni a polgári házasságot, hogy ezután az anyakönyvvezetőnek kell a házassulandó lakására menni, nehogy a jegyző ur megvárakoztassa az ajtó előtt az érdemes polgárokat“

„De az Isten áldja meg, hogy ígérjek én annyi badarságot, hisz ha hat kormány áll össze kiszorgálni a nemes urakat; az sem tehet eleget ezeknek a kívánságoknak.“

„Tudja Nagyságod nem kell azt olyan komolyan venni. A népnek jól esik ilyenkor, ha egy kis mézzel megkenegetik, azontul ugyanis mienk a vásár.“

Ilyen kegyes megállapodások között érnek a választó kerületbe, ahol Csobolyó uram az illő fogadás felől már gondoskodott. Sneider ur leszámllál 10 darab ezrest a Csobolyó markába s akkurátusan megy minden. A választók között nagy a lelkesedés, 3 napig minden torok Sneider urat élteti.

A jelölt erre egyszerre elbizakodik. Hohó! Hisz ez ennivaló, derék, hazafias nép. Olyan alaposan fel van már lelkesülve, mint a pinty. Bizony oktalanság volna elpazarolni azt a másik 10 ezer forintot. Szól tehát ekként a főkorteshez, mikor az újabb költségvetést kezd emlegetni.

„Mire való volna már az, kedves Csobolyó uram! A spongyia is csak annyi vizet szí fel, amennyit kap, azért mégis csak spongyia marad ő. Aztán meg én nem szeretném, ha azt mondhatnák reám, hogy megvesztegettem a választóimat. Gyakorolja mindenki szent meggyőződése szerint a politikai jogokat, ez az én alkotmányos elvem.“

Csobolyó uram nem szól erre semmit, csak megcsóválja a fejét s csendesen elballag.

Másnap hajnalban Sneider ur rémulten riadozik fel ágyából. A szeretett jelöltnek macskazenét adnak az ablaka alatt, sőt még néhány záptojással is megtisztelik. S amint rettegve kilép szobájából nagy plakátok merednek reá a házak falairól, a melyek Kántor János 48-as követjelölt programját hirdetik.

Sneider ur kétségbeesetten szalad Csobolyóhoz.

„Kedves Csobolyó uram, végünk van. Ellenjelölt lépett fel s most mindenki azt élteti, nekem pedig macskazenét adnak. Ugyan azok, akik tegnap az én pálinkámat fogyasztották. Hallatlan áru-

lás! Kedves Csobolyó uram, segítsünk valahogy a dolgon."

„Persze persze, — szól nyugodtan a főkortes, — előre megjósolhattam volna. Mert a mi népünk gyomra a Nagyságod alkotmányos elveit nem veszi be. Szegények öt hosszú éven keresztül huzzák az igát, ilyenkor élni szeretnek egy kis esinység a földi javakkal."

„Hát hisz én megadom, amit a derék polgárok kívánnak" könyörög a jelölt s nagyot srófol a bugyellárisán.

„No, no, nem kell félni. Majd megpróbáljuk visszafelé irányítani az időjárást."

(Vége köv.)

Az álmodozó.

— Képpel. —

Mikor a kislány kinő a kurta szoknyából s szivecskéjében ismeretlen érzelmek ütnek tanyát, melyek néha fájnak, néha meg oly édes örömmek okozói, hogy szeretné keblére ölelni az egész világot, már tudniillik ha — merné, — akkor álmodozik a kislány s karbunkulus két nagy szemével merően néz a semmiségbe, hamvas szempillái mozdulatlanok, árnyékot vetnek a ragyogó fekete szempárra. De nemsokáig tart az álmodozás, az álmom, mihamarabb valóra válik; megjelenik a deli szép ifju, akinek mézes-mázos szavai hallatára megnyillallanak a kislány szivecskéjében az eddig ismeretlen érzelmek. Mai képünkkel ilyen álmodozó kislányt mutatunk be olvasóinknak.

Adomák.

Sirató.

Meghalt a haranglábi ember, ki míg e földi élet sulyos keresztje emelésére volt kárhoztatva, halászásból, madarászásból tartotta fenn nagyszámu családját. Felesége eszébe vevén a megboldogult férj érdemeit, ráborult a gyászos bakaesinnal bevont koporsóra s fájdalomának a következő szavakban adott kifejezést:

— Ja-a-ja-jaj!... Lelkem mocsártaposó két lábom!... Édes oduba néző két szemem!... Ki hozza mán haza a madarat, halat?... Ki elibe szalad mán a ma-a-aeska?... Kinek mondja mán, hogy: korayáu-nyáu?...

A házasság haszna.

— Őcsém, akár megnősülsz, akár nem, megbánod; de mégis jobb, ha megnősülsz, mert ha veszekedni akarsz, akkor legalább nem kell a szomszédba menned.

Hogy szép az élet?

Uj ruhát esináltatott a falusi kántor s midőn felvette, épen kézfogóba volt hivatalos, a hol aztán úgy beszédett az italból, hogy midőn egyik komája vezetése mellett hazafelé indult, káprázó szemeivel sem eget, sem földet nem látott. Csak ott ténfergett az uteza sarában, midőn egyszerre csak kiszalad talpa alul a föld, s a koma mellől bele zuhan a hig pocsettába, hol kézzel-lábbal hadonázni kezd.

— Az Isten szent szerelmére, kántor koma, tönkre teszi a drága ruháját, ha úgy csapdos abban a latyakban! — figyelmezteté a komája.

— Hagyja el, komám! — felelt a részeg kántor, nagyot lódítva lábával a hig folyadékban. — Ugy szép az élet, ha tarka!

LEVELES-SZEKRÉNY.

Lorentz István urnak. Szalmakalapfonó-gyár van Debreczenben és Szatmáron. Czimezze levelét egyszerűen a gyár czimére.

Nyilas János urnak. A mezei egeret sikeresen csak mérgezés által lehet elpusztítani. Ez azonban nagyon veszedelmes eljárás, miért is az csak hatóság engedélyvel történhetik. Legegyszerűbb sertésekkel pusztítani. Ha egy csapat sertést ráterel az egerek által ellepett — de természetesen még be nem vetett földre — azok néhány nap alatt igen nagy mennyiséget pusztítanak el belőlök.

Nagy Gábor urnak. Az Angyal és Ördög című regényért a díj előre fizetendő a kiadóhivatalnak. A H. Ö. H. elküldöttük. A levelében említett cikk árát alkalmilag közölni fogjuk. A tőzsdék kötelesek a szükséges bélyegeket és váltó-ürlapokat tartani; e tekintetben a kir. pénzügyigazgatásnál lehet panaszt tenni, bélyegköteles felterjesztésben.

Deák Mihály urnak. Legjobb ha burgonyája és szénája eladása czéljából kishirdetést tesz közzé valamely lapban, mert mi annak eladását nem közvetíthetjük.

Kurián Ferencz urnak. Milyen szaklapot kíván?
Rideg György urnak. Milyen naptárra küldött
be pénzt, mennyit és mikor?

Fülöp Imre urnak. Elintéztük.

Körösi József urnak. A regény tévesen Cson-
grádra irányított, azért késett. Reméljük, most már
kezei között van.

Szlacsek Lajos urnak. Elintéztük.

Tamás József urnak. Levelét egy a méhészeti cik-
kekkel kereskedő urnak küldöttük el, aki, ha a beje-
lentett méhészeti cikkekre szüksége lesz, levélileg
értesíteni fogja. Leveléhez bélyeg mellékelve nem volt!

Szecsányi Antal urnak. Megkaptuk. Köszönet.

Zrinseky István urnak. Tessék a szükséges gé-
pészeti szakmunka végett az országos gépészeti
egyesülethez (Budapest, Nap-uteza 19) fordulni.

Nyerges Károly urnak. Van. Czime: Országos
gépészeti egyesület. Székhelye: Budapest, Nap-
uteza 19.

Musztács Antal urnak. Magyarérmű horvát
ujszágot nem ismerünk, annál kevésbé ajánlhatunk
ilyet. Magyar polgár olvasson magyar ujságot.

Többeknek. A kiállítási sorsjegyek huzásáról
azért nem adunk tudósítást a kérdést tevőknek, mert
a huzás még tart és az a sorsjegy, amelyet ma ki
nem huzottnak jelölnék meg, holnap már esetleg
nyerhetne. A kérdezősködéseket tehát megőrizzük
s a feleleteket majd a sorsjegy-huzás befejezése után
adjuk meg.

Molnár Antal János urnak. Nehogy félrema-
gyarázható tanácsot kapjon tőlünk, multkori üzene-
tünket kiegészítjük. A szövetkezést mi minden téren
igen üdvösnek tartjuk és örömmel üdvözöljük, ámde
meg kell gondolni, hogy ha egy község a biztosítá-
sra szövetkezik s a község vagy esetleg annak
nagy zöme leég, ki kártéríti akkor a leégetteket?
Hiszen ilyen szűk alapon álló biztosító szövetkezet
csak néhány nagyobb tüzeset által is olyan kárt
szenvedhet, hogy fizetni nem képes. Egy vagy két
községet tehát nem tartunk elegendőnek arra, hogy
egymagukban biztosító szövetkezetet alkothassanak,
mert ez nagyon kockázatos dolog. Szerintünk a
különbön helyes eszmét úgy lehetne legezészerű-
ben s legolesóbban *végrehajtani*, ha beleolvadnának
az országos kölesönös biztosító szövetkezetbe, amely
több fedezetet nyújt és mindenesetre olesóbban is
biztosíthat, mint egy kis szövetkezet.

Budapesti piaci árak.

Budapest, október hó 17-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendő.) *Buza*
79—81 kg. *tiszavidéki* 7.35 frttól 7.40 frtig, *pestvidéki*
7.30 frttól 7.50 frtig, *fehérmegyei* 7.30 frttól 7.50 frtig,
bácskai 7.35 frttól 7.60 frtig, *bánsági* 7.25 frttól 7.45 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.10 frttól 6.30 frtig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 4.10 forinttól
4.40 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 5.20 frttól 6.00 frtig,
sörfőzdei 64—66 kg. 6.50 frttól 8.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.59 frttól 5.85 frtig.
Tengeri 78—82 kg. 3.70 frttól 3.90 frtig.

Liszt ára 100 kgként.

Sz.:	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	12.40	12.00	11.60	11.20	10.80	10.20	9.80	7.80	5.20.

Buzakorpa, finom 3.50—4.60, durva 3.40—4.40 frt.
zsákkal együtt.

Egyéb magvak: *vörös lóhere*: 45—50 frt; *lucerna*
40—50 frt; *mezei komócsin* 26—28 frt; *mák* 16.50—17 frt;
bab fehér nagyszemű 7.50—8.00 frt, — *törpe* 7.25—8.50
frt, *tarka* 6.—6.50 frt; *lencse* 8—10 frt, *borsó* 8.50—9.50
frt. *Köles* 5.25—5.50 forint, *Kendermag* 8.75—9.25 frt.
Repeze: 10.50—11.60.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos*
ökörért 360—380 frtig; *középmínőségűért* 260—310 frtig;
gyenge minőségűért 230—250 frtig; *hízott magyar ökörért*
mm.-ként élősúlyban 28—30 frtig, *hízott tarka ökörért*
28¹/₂—30¹/₂ frtig. *Fejős tehén*, magyar fajta 65—75 frtig,
tarka 58—180 frtig darabonként. *Élő borju* 1 kgr.,
élősúlyért fizetnek minőség szerint 34—47 krt. *Vá-
gott borju* 1 klgr. hussúlyért fizetnek 68—70 kr.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 15.50—21.50 frt,
feljavított juh 11.50—14.50 frt, *kiverő juh* 7.50—8.50 frt,
kecske 8—12 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgrként élősúlyban,
40% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 320—380
kilogr. nehéz sertésért 53—54 kr, *vidéki sertés*
könnyű páronként 250 kilóig 46—50 kr.

Baromfivásár. *Lud* páronként 3.30—5.40 krig, *kaesa*
1.80—2.80 krig, *tyuk* 1.10—1.25 krig, *csirke* 65—1.15
krajzárig, *kappan* 2.00—3.20 pulyka 3.00—5.30 krig,

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.25—2.80 frt, *muhar*
2.10—2.50 frt, *zsupszalma* 1.80—2.10 frt, *alomszalma*
1.35—1.65 frt.

Vegyesek. *Tojás* forintonként 40—42 darab. *Sza-
lonna* 45—48 kr. *Vaj* Ia. 80—160 kr., *Ila.* 70—120
kr. *Olvasztott vaj* 60—100 kr. *Méz sárga* csurgatott
26—30 kr. *Viaszk* 1.45—1.65 kr. *burgonya sárga* 1.50,
rózsa 1.15, *közönséges* 60—70 kr. *paprika* 20—45
frtig, *hüvelyes paprika* 26 frt métermázsánként.

Mütrágyák. *Thomas-salak* 18—20% 2.80—3.40 frt.
Kálitrágya 20—22% 2.75—3.00 frt. *Vasgálicz* Ia.
3.40—3.75 frt, *Vasgálicz* Ila. 2.75—3.25 frt. *Rézgálicz*
24.—25.— frt. (100 krgként 50 kgos Budapesten.)

Első magyar gazdasági gépgyár

• részvény-társulat •

GŐZCSÉPLŐINK

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,

mely a gazdálkodáshoz szükséges

összes gazdasági gépeket gyártja.

Részletes árjegyzékkel
és szakbarágo felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Kérjük minden kérdéssel bizalommal hozzánk
fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágo-
sító választ.

CZIM:

ELSŐ MAGY. GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPESTEN.

Czímre ügyelni tessék.

Ekegyártásra
külön szakosztály

Különböző méretű gépek készítése

ORSZAGOS MAGYAR
KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Desseswffy Aristid, Komjáthy Béla, Péchy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyi Zsigmond, Sztáray István gróf, Teleki Sándor gróf.
Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megalégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítva fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmány és termények (szalmás eleség)

biztosítása szintén a legkedvezőbb feltételek mellett eszközölhető. A díjak itt is a lehető legmérsékeltetebbek

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **igazgatóság Budapestben**, (József-körut 8. sz.) és a **vidéken létesített ügynökségek**.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Legmagasabb kölcsön a valódi becsérték alapján 20-60 év közötti időre készpénzben. Birtokos felmondhat bármikor, pénzügyintézet nem mondhat fel. Csak kamattal tölke is törlesztetik. Lebonnyoltás 14 nap alatt.

Semmi előleges költség. Minden felvilágosítás díjmentes. Beküldendő csak a telekkönyvi kivonat, kataszterív. Konvertálás bélyeg- és illetékmentes. Cím:

Ingtalan- és Jelzalog-Forgalmi-Intézet.

Budapest, Váci-körut 39. sz.
Legnagyobb ingatlan és jelzalog-forgalmi-intézet a monarchiában egyedül, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól ajánlva van.

Igen érdekes regények leszállított áron.

Bonda Miklós.

Írta: Virág Gyula. Ára portómentesen megküldve 40 krajczár.

Mi a szerelem?

Írta: Bodrogi Lajos. Ára portómentesen megküldve 40 kr.

EGY CSODAEMBER KALANDJAI.

Írta: Canon Doyle, fordította: Fáy J. Béla. Ára portómentesen megküldve 40 kr.

A malom története.

Írta: Sudermann. Ára portómentesen megküldve 40 kr.

Angyal és ördög.

Írta: Mathers Helén. Ára portómentesen megküldve 40 kr.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában: **BUDAPEST, (Köztelek).**

Most jelent meg
a
„Köztelek Gazdasági Zsebnaptár“

1897-dik évre.

Szerkesztik:

SZILASSY ZOLTÁN és RUBINEK GYULA,

az Országos Magyar Gazdasági Egylet titkárai

A „ZSEBNAPTÁR“

praktikus új beosztással, gazdag tartalommal s **terjedelmes könyvviteli részzel** és **jegyzéknaplóval** jelenik meg.

Előfizetési ára: 1 frt 20 kr.

Postadíj: ajánlott küldéssel 10 kr.

Bolti ára: 1 forint 50 krajczár.

Megrendelhető

a „FÜGGETLEN UJSÁG“ kiadóhivatalánál:

Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek).

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.

hangszergyáros, esász. és kir. udvari és hadsereg szállító

BUDAPEST, II. ker. Lánchíd-utca 5.

Ajánlja saját gyártmányú fuvó-, vonó- és ütőhangszereit és azok alkatrészeit valamint kitűnő hangu- és zimbalmait.

Községi és tüzoltói zenekarok felszereléséhez szükséges fuvóhangszerek a legjutányosabb árban és legelőnyösebb feltételek mellett szállítanak. Mindennemű hangszerek javítása a legolcsóbb ár mellett eszközöltetnek. Régi hangszerek becsereztetnek. Erős orgonahangu harmonikákból külön árjegyzék kérendő.

lakola hegedűk 3frttól felfelé.

Községi adások

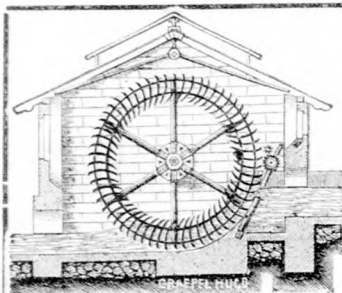
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. Váci-körut sarok.

Ajánlunk:

ŐSZI VETÉSRE

legkitünőbb minőségű luczernát, lóherét, biborherét, őszi borsót, téli bükkönyt, homok-bükkönyt, Szent-János-rozsot, káposzta-repezt.

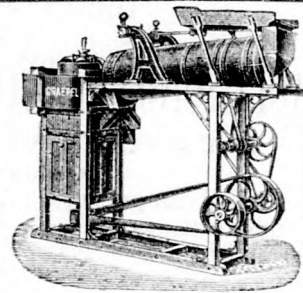
Alapszabályt, üzleti értesítőt kívánatra bérmentve küldünk.

Vizikerekek, turbinák, gőzgépek,
gőzkazánok minden nagyságban őrlő-
malmok és egyéb ipartelepek üzeméhez

Őrlőmalmok, vámmalmok

berendezését és átalakítását a legjobb rend-
szer szerint elvállal

Graepel Hugó, gépgyáros

BUDAPEST, V. ker., Külső váczi-ut 46. szám.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Glichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb. útján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Csak 2 frt 60 kr!

Nickel rem. erős zsebóra, szépen díszített tok-
kal másodpercz mutatóval 2 frt 60 kr. nickel
rem. zsebóra, zománcz-számlappal másodpercz
mutatóval, minden 25—30 órában felhuzandó,
kötő szerkezetű 3 frt 20 kr., nickel rem.
zsebóra, művészileg vésett tokkal, másodpercz
mutatóval, legfinomabb 4 frt 10 kr. — Tula
rem. zsebóra 5 frt. Mindez egyedül

KUN IMRE,

műorác- és ékszerésztől szereshető be

Budapest, Dob-utca 72.

Minden arany- és ezüstáru hallatlan olcsó áron, 5 pár nehéz
ezüst evőeszköz 7 frt, 14 karátos aranygyűrűk 2 frt 40 és fel-
jebb. Arany női rem.-óra 13 frt és feljebb. Ezüst rem. zsebóra
6 frt, kettős fedéllel 8 frt és feljebb. Arany gyermekfülbevaló
1 frt 60 és feljebb. Ezüst lánczok 2 frt és feljebb. Ébresztő
óra 2 frt. A nálam vásárolt áruk jóságáért és valódiságáért
10 évi írásbeli jótállást nyújtok. Javítások 2 évi jót-
állással. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A budapesti

gyapju-aukcziók

ez idei első sorozata július hó 8-án
megindult. Árverési raktár gyanánt
a m. kir. államvasutak dunaparti te-
herpályaudvarának egy helyisége szol-
gál. Az ezen raktárba czimzett és
szeptember hó 30-ig eladott gyapjuk
után sem raktárbér, sem raktárhoz való
szállítási beraktározási és mérlegetési díj
nem számittatik. Azonfelül ezen gyap-
jak szállítási díjkedvezményekben is fog-
nak részesülni.

Bejelentéseket elfogad és felvilágo-
sításokkal szolgál

HELLER M. és Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Megjelent és lapunk kiadóhivatalánál megrendelhető:

Honfoglaló őseink históriája

(Magyarország ezredéves története).

Írta: **ALPÁRI LAJOS.**

A mű röviden és érdekesen tárgyalja Magyarország ezred-
éves történetét, melyet minden magyar ember, kell, hogy
ismerjen. A szöveget 8 szép nagy kép díszíti.

A Független Ujság előfizetői 20 krért, nem elő-
fizetők 25 krért rendelhetik meg.

Kwizda-féle

Restitutionsfluid

cs. és k. kiz. szab. mosóvíz lovaknak.

Egy palackkal frt 1.10

o. é. több mint 30 év óta

udvari istállóknak valamint katonai és
polgári nagyobb istállóknak is, haszná-
latban; nagyobb erőfeszítések előtt és
után erősítésül; továbbá ficzomodá-
sok, az inak merevsége s más ily al-
kalmaknál; képesíti a lovat kiváló
teljesítményekre idomításnál.

Valódi csakis akkor, ha a fenti védjeggyel
van ellátva. Kapható minden gyógyszer-
tárban és drogueriában. I.

Főraktár: Kwizda Ferencz János

Cs. és k. oszt.-magy. és román kir. udv.
szállító kerületi győgszertárban, Korneu-
burg, Bécs mellett.

